

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.— „ 4.50 „
za četrt leta „ 1.50 „ 2.25 „
Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 6 nov. v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.
Na naročbe brez priložene naročilnice se upravištvo ne odra.

EDINOST

Oglas in oznanila se računa po 8 nov. vsakega v petiti: za naslove z dobelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, očitnice itd. se računa po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piasza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravištvo Piasza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o prosti poštini.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinost je moč.“

Mestno gospodarstvo.

Naš mestni proračun kaže torej velikansk primanjkljaj, skoraj eden milijon goldinarjev. V namen pokritja gorostasne tega primanjkljaja stavila sta se dva predloga. Mestni magistrat nasvetoval je namreč, da se pobirajo doklade na državno užitnino, ter mimo tega še najme posojilo 450.000 gl., dočim je bil finančni odsek s nasvetom pri roki, da se kar najme posojilo 800.000 gl. Mestni zbor vprejel je v resnici ta poslednji predlog in tako dobimo Tržadani zopet lep naraščaj — pri dolgovih.

Gosp. mestni svetnik Nabergoj izjavil je v imenu okoličanskih zastopnikov, da ti-le poslednji ne morejo glasovati, ni za ta, niti za oni predlog ter je navel tehtne uzroke, ki silijo naše malo okoličansko krdelec, da postopa tako in ne drugače.

Seja mestnega zbora dne 7. t. m. bila je toli znamenita, da res ni odvisno, ako se danes bavimo injo na razsežno. Take dogodke in izjave s nasprotne strani treba razobesiti na javnem kraju, da se okoličani naši prepričajo do dobrega, kje jim je iskati svojih pravih prijateljev.

G. mestni svetnik Nabergoj rekel je mej obravnavo gori omenjenih dveh predlogov, da — ako bi moral glasovati za jeden ali drugi predlog — bi pač glasoval za drugi, to je za posojilo 800.000 gold. Tehtni varoki pa silijo zastopnike okolice, da ne glasujejo ni za jeden, ni za drugi predlog.

Prvi predlog je zahteval povišanje doklade na užitnino, ki pa je že tako visoka, da morajo okoličani, živeči v užitninski črti, že sedaj plačevati 100 od 100, oni pa, ki bivajo izven črte, celo 120 od 100. Ta poslednja okolnost je tako absurdna, da jej ne najdete para v celi državi. Res je sicer, da je okolica združena z mestom v jedno upravno skupino, ali vzhle temu je že to gorostasna krivica, ako

mora okoličan nositi ista bremena in plačevati iste doklade, kakor meščan. Kaj pa naj rečemo, ako okoličan, živeč izven užitninske črte, to je, po 1 do 2 ur daleč iz mesta — ki ne uživa torej nikakih ugodnosti meščanskega življenja — mora plačevati celo za 20 odstotkov večjo doklado na užitnino, nego meščan sam? In ako še pomislimo, kako siromašna je velika večina naših okoličanov, stopi nam še le pred oči v vsej svoji odurnosti velika krivica, dogajajoča se okoličanom v obče, onim pa, ki žive izven užitninske meje, še posebno. Se-li smemo potem čuditi, da so se zastopniki okolice odločno uprli predlogu, težedemu po tem, da se poviša doklada na državno užitnino, dočim bi se morala še znižati, da so primerno razdeljene koristi in bremena mej meščani in okoličani.

In tudi za drugi predlog — za najetje posojila 800.000 gl. — ni kazalo glasovati zastopnikom iz tega gotovo vetehtnega vzroka, ker v proračunu za leto 1892 ne najdemo niti novčiča proračunjenega za izvanredna dela po okolici, dočim je za jednaka dela v mestu samem proračunjenih okolo 300.000 gl.

Tu se nam je zopet pokazala poznana dvojna mera, koja je naglašal tudi gosp. Stalitz v svojem glasovitem govoru v državnem zboru za pomnoženje števila tržaskih poslancev s tem, da ni hotel zastopnika okolice — dasi ta zastopa tudi jedno mestnih volilnih skupin — prištevati tržaskim poslancem. Ko treba nositi bremena, so tudi okoličani tržaski meščani, ko pa jim treba pripoznati pravice in jednako-pravnost, tedaj pa okoličani niso tržaski občani in poslanou, voljenemu po okoličanih, nikakor ne privoščijo te časti, da bi sedel mej „možiceljni“. Tako postopajo tudi gospodje v mestni zbornici: ko nakladajo razne doklade, tedaj dosledno ne pozabijo okoličanov, dočim jim pri se-

stavljanju mestnega proračuna otrpne spomin, da tudi okolica je sestavljajoči del tržasko občine in da tudi ta okolica ima svoje potrebe, kakor tudi pravico zahtevati, da občina skrbi za nje potrebe, redne in izvanredne.

Gospoda niso torej določili ni novčiča za izvanredne potrebe okolice v letu 1892. Dobro, mi ne bi ugovarjali temu, da so gospodje — kar je prav umestno naglašal mestni svetnik Nabergoj — jednako postopali z mestom. Mi bi se celo veselili tega, ker bi v tem videli prvi korak do varčnosti, koja poslednja je jedino mogoča pot, da se vrede mestne finance. Da so gospodje storili tako z mestom kakor z okolico, da se namreč črtali svoto, proračunjeno za izvanredna dela v mestu, izginil bi skoro popolnoma deficit za leto 1892. Pred vsem pa treba uvesti jednako mero za vse: ako smo jednaki pri delu, bodimo še pri jelu.

Dasi so bili razlogi dovolj tehtni, koje je navel mestni svetnik Nabergoj, da opraviči postopanje zastopnikov okolice, čutil se je svetnik Brunner vender-le poklicanega, vsiljevati Nabergoju nekake lekcije o dolžnostih mestnega zbora. Najprvo je poučeval gosp. Nabergoja, da bi se bil moral oglašiti povodom proračunske debate se svojimi pomisleki in predlogi, a s tem da se je pokazal slabega oskrbnika občini, da se protivi predlogu, kako pokriti primanjkljaj pri upravi občine. G. Brunner je menil, da denar treba dobiti — tu ali tam — ter je pozivljaj Nabergoja, pomisliti, kako bi se le bilo, ako se nalože nove doklade na zemljišča in pohištva. Ta gospod je naglašal tudi — da dokaže, kako neznanako dobro se godi okoličanom —, da okolica plačuje le kaci 30.000 gl. užitninskega davka in da je to le pičla svota, koja donaša okolica za mesto. Toda gosp. Nabergoj je jako dobro zavrnil gospoda Brunnerja, opominjajoč ga, da on ni stavil nikacih predlogov pri proračunski debati.

ker bi bili taki predlogi še le potem na svojem mestu, ako bi se izvolila komisija, kakovšno je on nasvetoval. Kar se pa tiči dohodkov iz okolice, postavil se je gospod Brunner na krivo stališče kajti ta poslednji poštevaj je le oni del okolice, ki je izven užitninske črte, a „pozabil“ je zopet na oni večji del, ki se nahaja v užitninski črti. Ta poslednji del plačuje iste užitninske davke kakor mesto, dasi ima le malo, ali nikake koristi od tega, kar plačuje. G. Brunner torej ni zadel pravo se svojo trditvijo, da okoličani le malo plačujejo v občinsko blagajno.

Gospoda! To vemo tudi mi, da občina mora dobiti denarja za svoje potrebščine in da mora skrbeti za to, da se pokrije primanjkljaj na ta ali oni način. Slab gospodar bi bil oni, ki ne bi se hotel pokoriti tej dolžnosti. Zastopniki okolice nikakor nočejo vskračevati občini potrebnih sredstev, a za njih postopanje bilo je odločilno uprašanje: je-li sploh treba, da se mora občina ubijati s deficitom, ki ni v nikakem razmerju s nje dohodki? In zastopniki okolice so uverjeni, da tega ne treba.

To menenje okoličanov podprl je g. Nabergoj s neoporečnimi dokazi, oziroma, podal je nasvetov, kako bi kar čez noč izginila pošast, v podobi mestnega primanjkljaja. Najprvo naj bi zamašali tisto brezdnno, ki odpira svoje široko žrelo v rubriki „izvanrednih potrebščin“. Da to store, skrčil bi se deficit do neznatne svotice. A. g. Nabergoj bil je še s drugimi nasveti pri rokah. Zakaj ne posnema mestni zastop tržaski lepega vzgleda drugih občin s tem, da zaprične pogajanja z vlado, da ta poslednja prevzame v svojo oskrb mestni laški gimnazij in mestno realko? Po tej poti bi lahko prišedili lepo svoto blizu 100.000 goldinarjev na leto. In ni dvombe, da bi se i to doseglo, ako sta ta dva zavoda zares potrebna. Gospodi seveda ta predlog ni

PODLISTEK.

Perica.

Ruski napisal J. D. Ahšarumov, prevel V. K. Ratimir.

II.

(Dalje.)

Prošlo je dve leti, ako ne več. Ko se je nekoč sprehajala moja žena z otroci, srečala je na ulici Nastasijo, katera se je zelo razveselila in jela jo zopet prosi službo.

Drugi dan je prišla k nam Nastasija. Vzeli smo jo radi, tem bolj, ker je bil njen mož doma in, kakor lje bilo videti, v nadpolnih rokah. V Petrogradu je tako pijančeval, da so ga prognali domov in nastanili na premoženji očeta, tasta Nastasije.

Po njenih besedah ni rad dajal potuhte ta tast, kateri je bil strog mož, zato se je bilo moči z gotovostjo nadejati, da ne izpusti več svojega sinu iz-pod svojega nadzorstva, ampak da ga upreže v vasi v težko delo.

— Da bi le mene domov ne zahtevali, govorila je Nastasija, — a oče mu

že ne bode dajal potuhte in izbi je mu neumnosti iz glave; sam je trezen, a tudi moj Prokop ne spi je doma niti kapljice.

Nade so bile sploh lepe. Nastasija je nekako pomladela, postala vesela in v naši družini smo jo še bolj začeli ljubiti. Njeno petje se je mnogokrat razlegalo po hiši in sosebno, ko smo šli po leti na deželo.

— Glej, kako veselo se živi brez moža! pošalil sem se nekoč, ko sem šel na dvoru mimo nje, kjer je razvešavala sušede se perilo in lepoglasno pela o nekej brezi, stoječej samotno na gori.

Ona je zarudela, za hip umolknila, a potem še glasneje zapela, ko sem odšel v vrt, kjer je sedela na balkonu moja soproga.

— To žensko imam rada, je dejala ona, — rada tudi njeno petje. Kako lepo poje!

— Brhka ženska, sem odgovoril jaz, — takih je malo še v našem stanu.

— Še tega je treba! Veš kaj, da jo nameravam vzeti za njajo otrokom.

— Dobro.

Žal, da se ta načrt ni izvršil. Jeseni, ko smo se preselili v mesto, dobila je perica iz vasi pismo, katero jo je spravilo v obup. Njen Prokop je kar brez sledu

izginil, zapustivši domačo hišo. Morda mu ni bilo prijetno pod očetovo komando, ali mu je pa bilo dolgčas po žganju, — samo izginil je brez sledu. Iskali so ga in pozvedovali po njem povsod, — a neso ga našli; zato so začeli govoriti po vasi, da se je zgodilo s njim nekaj slabega: ali ga je zapeljal kam zlodej, ali pa ubil kak hudoben človek.

Nastasija je začela plakati.

— Nu, zakaj pa kričiš, tolažila jo je žena, — po takem možu ni treba jokati se; hvala Bogu, ako je izginil.

— A vendar mi je žal, gospa, odgovorila je Nastasija, brisaje si oči s predpasnikom.

— Zakaj ti je žal, ali si ga morda ljubila?

— Kako bi ga ljubila, saj mi je postal že davno neljub, in niti omožila se nesem iz ljubezni.

— Zakaj ti je pa žal?

— Sama ne vem. Tako . . .

Sledilo je molčanje. Nastasija ni šla iz sobe, stala je pri vratih in ihtela.

— Da bi bil umrl vsaj naravne smrti, bi mi ne bilo nič, tožila je dalje.

— Nikakor . . . Obhajala bi po njem zadušnico, postavila mu spomenik, a kdo ve, morda živ ali mrtev pretrpel je še kako muko.

— Kako muko?

— Hudobni duh ga je kam zavel, odgovorila je vzdihaje Nastasija.

— Kam pa?

— Pri nas je, gospa, v gozdu tako močvirje. da ga ni moči zagledati, a zlodej zna pot, — on zavede človeka tja in utopi.

— Kaka neumnost!

— Ne, ni neumnost; močvirje je tako da povleče človeka na-se in ni možno izlesti.

— Pa zlodeja je kdo videl?

— Da, seveda.

— Kdo ga je videl, ti?

— Ne, jaz ga nesem videla, a naše babe so ga večkrat videle.

— Vse to je neumnost, rekla je žena, želeč končati razgovor. — Po mrtvem možu se jočeš, ako se pa živ prikaže, te prične zopet tepsti.

po volji, ker se boje, da bi po tem marsikaj ne bilo mogoče pri teh zavodih, kar je sedaj v navadi in ker bi potem tudi Slovincem utegnili pripasti kaka mrvica v jezikovnem in narodnem pogledu. Gospoda se nočejo spoprijazniti z mislijo, da bi se pravično in jednako postopalo z Italijani in Slovenci. V mestnem proračunu je še mnogo takih rubrik, pri katerih bi se dalo kaj prihraniti in g. Nabergoj izrekel je menenje svoje, da bi trebalo izbrati poseben odsek iz vsega zbora in vseh strank, koji naj bi pazil na to, kje bi se dalo kaj prihraniti, kajti stroga varčnost je conditio sine qua non za vredenje mestnih financij. G. Nabergoj je nastopno zavrnil svoj govor: „Predloga sicer ne stavim nikakega, ker vem, da ne bi ga vsprejeli; toda opozarjam vas, gospoda moja, da resno mislite o mojih namigljajih, kajti časi se hitro spreminjajo in položnje naše postaja od dneva do dneva bolj kritično. Nikar ne mislite, gospoda moja, da se še povrnejo tisti časi, ko se je vsakdo štel srečnega, ako je pripadal občini tržaški. Ne, gospoda, ti časi se ne povrnejo več in zato vam zopet in zopet priporočam varčno gospodarstvo.“

G. Nabergoj govoril je resno, ozbiljno, kakor treba dobremu gospodarju in s tem je storil svojo dolžnost v polni meri. Zmislil teh besedi je jasen: v mestni hiši treba veliko manj politike, a veliko več računjenja. Dokler pa bodo v mestni zbornici vihteli kadilnico, onim „idejalom“, katere je nekoč proslavljal — če se ne motimo — dr. D o m p i e r i, dotlej bode drdral občinski naš voz dosledno nizdoli.

Jednaka pravica za vse je postulat blagostanja občine. Ako prodere to spoznanje v mestni hiši, izvestno potihnejo tožbe o „agitatorjih“, sejojočih „nemir“ mej meščani in okoličani.

Ako se pa to ne zgodi skoro, priseljeni bodo okoličani, potezati se z vsemi postavnimi sredstvi za samoupravo o k o l i c e.

Sedanji odnošaji značijo anomalijo, kajti: ako smo jednaki pri delu, moramo biti tudi pri jelu.

Govor

posl. dr. Laginje v državnem zboru dne 16. januarja 1892.

(Dalje.)

Namenu, utrditi moč države, gotovo ne bode ugovarjal nijeden zastopnik naroda. Osiguranje moči države je nam vsem dolžnost; in ravno, ker nam je vsem delovati v to svrhu, smo dolžni po robu se

Nakrat je končala jokati se in pobledele strahu.

— Vidiš, Nastasija, kako si neumna, brez zamere; po mrtvem se jočeš, ako pa poreko, da je morda živ, se utrašiš.

— Neumna sem, gospa, res, neumna; kje bi pa bila mogla dobiti pamet.

Našoj perici je začelo biti dolgčas po možu, pisala je domov, hotela sama iti tja, da bi iskala zgubljenca, kar se prikaže Prokop sam. Bil je živ in ni mislil umreti, a sedel je v zaporu, ker se ga je dolžilo umora. K nesreči se je izvršil zločin v okolici Petrograda, in zločinci so bili privedeni v petrogradski zapor.

Od tu je Prokop začel obsipati ženo v pismih s prošnjami in poročili vsake vrste, — da naj mu prinese denarja, čaja in sladkorja, tobaka, raznih sladčic: sploh bilo mu je vsega potreba.

Že pri prvem pismu je bežala v zapor in nesla mu cel kup različnih rečij. Polovico tega neso pustili dati jetniku, a ona je vendarle pustila v zaporu. Po svidenji z možem se je vrnila Nastasija domov popolnoma potrta.

— Hudobija! nam je dejala. — Hudobni ljudje so pogubili mojega Prokopa.

(Dalje prih.)

postaviti trditvi, koja se navaja kot glavni vzrok, da moramo vsprejeti trgovinske pogodbe — trditvi namreč, da s temi pogodbami utrdimo moč države.

Menenje moje je, da s temi trgovinskimi pogodbami ne utrdimo moč države.

Pač pa je moje menenje to, da le s tem smo utrdili obstoj in moč države, ako v svoji hiši živimo mirno in bratski, ter se uredimo temu primerno. (Posl. Spinčić: dobro!) Meni je čisto vse jedno, obstoji-li pri tem trojna zveza ali ne (Posl. dr. Pacák: Prav res!), kakor tudi ne bi bilo odločilno, ako bi obstajala na mestu te zveze kaka druga zveza za naše vnane zadeve in za stališče naše nasproti drugim državam.

Jaz storim še korak dalje, gospoda moja, ter se drzmem trditi, da ni pripomogla vsaka gospodarska pogodba in vsaka gospodarska zveza do vzdržanja miru in da se morda uprav to, kar smo namerovali z gospodarsko zvezo, premeni v nasprotno. Zgodovina nas uči, da je dežela Pruska v istem trenutku dosegla supremačijo nad drugimi nemškimi deželami, ko se je osnovala nekaka carinarska zveza, kateri pa ni več pripadala država naša, in mogoče je, da se je to zgodilo uprav iz istih uzrokov, radi katerih hočemo sedaj skleniti trgovinsko in gospodarsko zvezo.

Nadalje nam je tudi znano, da je bilo velikemu Korzikancu najbrže, ali skoro gotovo, zgolj zato premrzlo gori v severnih pokrajinah, ker je hotel jesti gorko juho od mesa vse Evrope, s čemer sem hotel reči, da trgovinske pogodbe in gospodarske zveze niso vselej značile napredka in miru. (Posl. Purghart: Žalibog!) Tudi mi smo imeli dosedaj pogodbe in sicer tudi z onimi deželami, s kojimi hočemo sedaj skleniti take pogodbe. Pogodbe trajale so — kakor so ravno okoliščine nanesle — po osem do deset let, ne da bi bili žnjimi imeli posebno srečo. Iz tega, da bodo sedanje pogodbe trajale mesto deset dvajset let, ne sledi še, da moramo radi tega govoriti o kaki sreči.

Politiška korist pogodb, o katerih se ravnokar posvetujemo, je jako negotova; da: kot avstrijak Slovan moram trditi, da sedaj obstoječa politična zveza nam je prej na škodo, nego na korist.

Paznim očesom treba motriti različne pojave življenja ob mejah onih držav, s kojimi hočemo skleniti gospodarsko zvezo, ki naj bi trajala dlje časa, da se do dobrega pripravimo, da nas je stala — in nas bode izvestno stala tudi v bodoče — doslej obstoječa politično-vojaška zveza obilo žrtev na narodnem čuvstvu in celó obilo žrtev gledé na dobro upravo notranjih zadev. Navedli bi lahko na tisoče vzgledov iz vsakdanjega življenja. Toda tu ni časa, niti prave prilike, da bi to storili.

Gospodarska stran teh pogodb je nadaljni vzrok, da ne moremo glasovati za trgovinske te pogodbe: niti za pojedine, niti za vse skupno. Ko že o tem govorimo, dovolite mi, da podam kratek uvod. Da podpremo zaključke svoje, izcerpimo istotako lahko gospodarsko uprašanje iz odsekovega poročila, kakor so to storili oni gospodje, ki so se izrekli brezpogojno za trgovinske pogodbe in hočejo zanje glasovati. Opazoval sem nekoč svojega učitelja, zamislivšega se v nek stavek sv. pisma. Učitelj me uprašal: „Kako se zove ta knjiga?“ „Sveto pismo,“ mu odgovorim. „Da, res je to knjiga — mi odgovori — v koji so izražene vse mogoče nijanse človeških nazorov in človeškega življenja, vse mogoče dobre in slabe strasti. A uprav zato mora se ta knjiga čitati pod paznim očesom izvedenega učitelja, da nas ne pokvari.“ Sveto pismo to quoad trgovinske pogodbe bilo bi odsekovo poročilo večine. Najprvo moram izreči priznanje svoje častitemu gospodu poročevalcu, da nam je stvar razložil toli objektivno, da najdemo oporišč v obilici, na koje moremo opreti prepričanje svoje, da moremo glasovati proti pogodbam, tudi kar se dostaje njih gospodarske strani.

Odsekovo poročilo pravi izrečno, da smo si se Švico, izvzemši male olajšave pri carini na vino, naprtili same obveze, to je, da smo nekako utrdili dozdej obstoječe odnošaje; istotako z Belgijo. O koristih v trgovinski pogodbi s Italijo za našo stran ne ve povedati odsekovo poročilo niti besedice. Pravico imamo torej trditi, da nam trgovinska pogodba z Italijo ne podaja nikakih koristi; z druge strani pa hočem dokazati, da je škoda, ki nam nastane po tej pogodbi, jako velika, za posamične dežele celo uničujoča. Govoriti je po takem še o nemški državi. Ako toraj moramo vsprejeti vse štiri pogodbe, sklepali bi morali iz tega, da plača nemška država ves račun pri vsem tem delu. To pa ni res! (Posl. Purghart: Niti misliti na to!) Uprav odsekovo poročilo pove nam jasno, da ravno nasprotno je resnica.

Dovolite mi, da se nekoliko obširneje bavim s to pogoobo, ker je poglavitna; kajti po tej poslednji moramo ceniti vse tiste dozdevne koristi, o katerih se je govorilo. Govori se o stalnosti. Ako si nekoliko ogledamo ta argument, prepričamo se, da uprav tam ne najdemo stalnosti, kjer so se nam dovolile ugodnosti, to je pri carinah na deželne pridelke, natorne pridelke in živila. Tako je tudi z ugodnostmi, ne posebno velikimi, gledé na lesno produkcijo in izvažanja lesa, koje ugodnosti so, kakor pripoznava odsekovo poročilo samo, jako dvomljive, ker se je bati ruske konkurence, katere dežela, kakor znano, ne trpi pomankanja na lesu. Ta konkurenca bila je dosedaj dovolj silna in se ni nadejati, da bi odnehala v bližnji bodočnosti.

Vse kaj drugega bi bilo, ako bi imeli v pogodbi z Nemčijo, in sploh v vseh štirih pogodbah, klavzulo, da oni drugi kontrahent nima pravice, v dobi 12 let drugim dovoliti iste koncesije in znižane postavke, katere je dovolil nam — ker na drugi strani velja to za nas; potem bi vsakako mogli govoriti o koristih, koje dobimo nasproti Nemčiji glede na surove pridelke in živila. Gledé na industrijo privoliti smo morali olajšave, kar pripoznava odsekovo poročilo samo, pri mnogih postavkah, pri katerih ne moremo tekmovali z nemško industrijo.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državni zbor. Kakor smo že javili v poslednji številki, obravnavala je te dni poslanska zbornica o resolucijah, ki so se predložile glede na nove trgovinske pogodbe. Prijavili smo tudi resolucijo, tikajočo se uvozne carine na italijanska vina, ki je za naše južne pokrajine vitalne važnosti. Za danes nam ne preostaja drugega, nego da prijavimo nekatere markantnejše izjave povodom obravnavanja o omenjeni klavzuli v italijanski pogodbi. Slovenski posl. Pfeifer je povdarjal, da je ta klavzula za vinorodne dežele hujši udarec, nego trtna uš. Državni zbor zadovoljil se je stem, da je rekel da in in amen temu, kar so dognali diplomatje. To nas spominja na senat cesarja Kaligule, ki je imenoval konje svojimi senatorji, češ, da senatorju ne treba storiti drugega, nego prikričevati z glavo. Trgovinske pogodbe so posledica političke zveze. Zveza ta sili zaveznike do neprestanega oboroževanja; ker pa Italija ne more več zmagovati tega, poseči jej mora Avstrija pod pazduho s tem, da pokupi nje vina, s čemer pa slabi samo sebe v gospodarskem, finančnem in gmotnem pogledu. Lakota na Ruskem se ni dala preprečiti, a bedo, pretečo našim vinorodnim deželam, zakrivili smo sami. Ne zadoščali, da preživljamo kralju italijanskemu s to tisoče njegovih ljudi kot zidarje, tesarje, itd., ne zadoščali, da jem-

ljejo italijanski ribiči dobiček iz našega morja, na škodo našega dalmatinskega obrežnega prebivalstva — naj-li sedež vrhu tega še uničimo svojo vinorejo samo zato, da bi vspevala italijanska vinoreja? Zahvala vsemu temu je — irredenta. Nearečna klavzula o vinski carini donosala bode Italiji ugodnosti, ki se niti ne dajo preračunati ter nam uniči našo vinskih produkcijo. — Posl. Borčić izreka bojazen, da nam ne bodo mnogo hasnile predložene resolucije. Kar nisti dovršili trtna uš in peronospera, dovrši se sedaj. Dalmaciji naraste škoda letnih 5 milijonov goldinarjev ter se zniža vrednost vinorodnih pokrajin za 80 milijonov. To je plačilo za zvestobo Dalmacije. Govornik odklanja najodločnije očitaje poročevalca Hallwicha, češ, da je nasprotovanje trgovinskim pogodbam nepatrijotičko. Prejajanja desnica dokazala je svoj patrijotizem velikimi žrtvami in velikim samozatajevanjem. Stori la je vsakdar svojo dolžnost, a sedaj dvomijo o nje patrijotizmu uprav na oni strani, kjer imajo toliko grehov na svojih plečih. Tudi to pot prevladali so političski oziri, ne pa gospodarski. Nikakor ni bilo umestno žrtvovati jedno celo deželo poželjivosti političkega moloha, kajti nikakor ne more hasniti vsej državi, ako gospodarsko slabe posamične dežele.

V seji dne 25. t. m. obravnavalo se je takoj o draginjskih dokladah državnim uradnikom. Vsprejeli so poročilo proračunskega odseka in resolucijo, s koje se vlada pozivlja, ukreniti potrebno, da se olajša gmotno stanje nižjim državnim uradnikom in slugom ter zahtevati ustavnim potem še v tej seji potrebni kredit. Nadalje se pozivlja vlada predložiti zbornici potrebne predloge, po kojih se vlada pooblašča, imenovati deželne sodišča svetniki vsaj tretji del okrajnih sodnikov v območju posamičnih višjih deželnih sodišč, pustivši jih na mestu dosedanjega službovanja ter dovoljevati konceptnim praktikantom in avskultantom, službujočim na sistemizovanih mestih, adjutom letnih 500, oz. 600 gld, od dneva storjene prisege naprej.

Vnanje države.

Umrli je v Petrogradu veliki knez Kostantin Nikolajevič, brat pokojnega ruskega carja Aleksandra II. Rodil se je dne 21. (9.) septembra 1827. Veliki knez Nikolajevič bil je nekež časa tudi namestnik v Varšavi in je skušal pridobiti Poljake milim in popustljivim postopanjem, a se mu ni posrečilo. Pozneje sta se bila sprla se sedanjim carjem Aleksandrom III.

Iz Sofije javljajo, da se je mogačnemu Stambulu pripetila mala nezgoda. Ko se je vozil v družini povabljenih oseb na saneh na deželo, sprožil se mu je revolver, ki ga je imel v žepu. Ranjen je na stegnu.

DOPISI.

Iz okolice dne 25. januarja. [Izv. dopis.] Neprestano smo tarnali, da nam primanjkuje tu v Trstu denarnega zavoda; naglašali smo, da nam je tak zavod potreben kot ribi voda. In to je bilo istinito! Denaren zavod, osnovan po narodnih poštenih močeh, moral bi tu sijajno uspevati — in nihče ne more trditi, da bi nam ne bil tak zavod potreben.

No, hvala Bogu, sedaj imamo tak zavod — osnovan po rodoljubih-poštenjakih, kateri so res vredni vsega zaupanja — in katere spoznava kot take posebno domače okoličansko ljudstvo.

Sedaj nam pa nastaja uprašanje: Bode li vspeval ta zavod, kakor se je o njem mislilo pred njega ustanovljenjem? Se-li poprimejo tržaški in okoličanski rodoljubni veljaki krepko narodne te tvrdnjave naše, kojej treba posebno pri ustanovljenju združenih moči mestnih in okoličanskih rodoljubov?

Mislím, da ne sodim preostro, ako rečem, da se naši veljaki, v mestu kakor v okolici, premalo brigajo za ta imenitni zavod naš. — Ne bodem preiskoval tu, koliko tisočakov bi moral in mogoče aložiti v naš narodni denarni zavod vsaki izmed onih tržaških Slovencev, kateri se nazivajo veljake, in katere je Bog oblagodil bogastvom. Tudi nočem preiskovati, koliko je v okolici rodoljubnih veljakov, kateri so vedno pripoznavali potrebo našega denarnega zavoda v Trstu — a kojih imena sedaj, ko imamo tak zavod, ne najdemo mej člani hranilnice!

Moram pa izreči odločno: Za naš prevažni denarni narodni zavod morali bi mnogo več delovati zimenovanih strani in naše občinstvo moralo bi se več zanimati za „Tržako posojilnico in hranilnico“!

Po okolici je najti lepo število rodoljubov, kateri z veseljem pozdravljajo ustanovitev našega denarnega zavoda, ter obetajo upisati se kot udje istega.

Ali pojedinci ti morali bi pomisliti, da imajo za seboj še lepo število enakih „odlašalcev“, kateri bi z brzim pristopom k temu zavodu koristili temu (zavodu) samemu in s tem narodni naši stvari. — Na noge torej! Vse kaže, da postane naš novi in edini denarni zavod krepka naša trdnjava — le delati je treba v ta namen! V mestu in okolici imamo lepo število narodnih društev, katera bi morala odslej pustiti tuje denarne zavode — in v vsakem obziru obradati se le do našega domačega, da se nam ne bo moglo oporekati se starim narodnim pregovorom: „Doma imaš, pa ne poznaš“. Mi tržaško-okoličanski Slovenci moremo vztrajati le, ako se s skupnimi močmi in navdušenostjo poprimemo vsake nove koristne narodne ideje. — Če se pa zanašamo drug na drugega in še mislimo, da društvo stoji na trdnih nogah, da smo je le osnovali — motimo se zelo.

Kakor nam je bilo tu v Trstu potreba denarnega zavoda, — enako nam je trebalo našega odvetnika. In tudi v tem pogledu spolnila se nam je želja. Kakor smo dobili koncem leta 1891. zaželjeni denarni zavod, tako smo dobili in narodnega odvetnika.

Mestni in okoličanski rodoljubi imajo tu zopet priliko, posluževati se svojega jezika v sodnijskih stvareh. Upati je pač, da se bodo obračali ti-le edino do našega domačega odvetnika v Trstu — da pridobimo tem potem pri sodiščih več veljave rodnemu našemu jeziku. „X“.

Različne vesti.

Konfiskacija. Prvo izdanje denašnje številke zaplenilo je o. k. državno pravdnikstvo radi neke notice, doposlano nam iz Gorice.

† **Vojvodinja Ludovika.** Smrtna kosa posegla je zopet po naši cesarski rodbini: umrla je vojvodinja Ludovika, mati Njenega Veličanstva, naše cesarice.

Umrl je včeraj glavni urednik „Slovenskega Naroda“, gosp. Ivan Železnikar po dolgi in mučni bolezni. Uverjeni smo, da kraj groba nadarjenega slovenskega časnikarja utihnejo politične strasti ter da tudi politični nasprotniki pokojnika ne odrečejo svojega sočutja žalujoči rodbini. Bog špodeli mir in pokoj duši pokojnika!

Gosp. poslancu Pfeiferju smo jako hvaležni na pristni sliki, koju je podal poslanski zbornici o „koristih in ugodnostih“ trgovinske pogodbe z Italijo. Vsebinsko govora Pfeiferjega načrtali smo v kratkih potezah v političnem pregledu denašnjega lista. Ker so pa nekateri slovenski poslanci glasovali, govorili in pisali za to pogodbo, smo res radovedni, so-li to storili na zares sveti, ali dandanes toliko zlorabljeni katoliški podlagi, ali pa jim le „državniška modrost“ tako velevala — kateri poslednji je te dni praška „Politika“ napisala primeren slavonspev.

Spletke. Poslednja „Nova Soča“ javlja, da je zvedela o izborni nastavljenih spletkah proti temu listu in proti osobam, ki so za njim. I mi smo izvedeli iz povsena verodostojnega vira o spletkah proti našemu listu. Znani naši nasprotniki poslužili so se letos ob novem letu povsem drugačne taktike, nego jim je bila doslej v rabi. Dočim je bilo dosedaj utrjen običaj, uprizarjati ob nastopu novega leta očitno divjo gonbo na naš list, skušali so letos doseči po skrivnih potih, kar ni hotelo izpod rok po javni poti. Pritiskali so na odličnega cerkvenega dostojanstvenika, da stori odločen korak v ta namen, da bi oni po tem mogli tem laglje — delati nam krivico. Ker se pa dotični cerkveni dostojanstvenik zaveda resnice, da je obrekovanje ostuden greh, pustil je obrekovalce na cedilu.

Bodisi: prebili smo tudi to ljubeznjivo „gospodov nasprotnikov“. Ti-le pa naj si zapomnijo, da nas ne plašijo niti skrivne spletke, kakor se nismo bali očitnih napadov. V svesti si čistosti svojih namenov in zavedajoči se svete resnice, da Bog pravičneje sodi, nego-li licemerci na zemlji, ostati hočemo i v bodoče neustrašljivo in dosledno glasilo za narodne koristi naroda slovenskega.

S Krasa nam poroča nekdo, da šolsko vodstvo v Komnu in še jedno drugo v Sežanskem okraju — dopisujeta uradnijam v blaženi nemščini!

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu pozivlja na redni občni zbor, ki bo v nedeljo dne 31. januarja t. l. ob 3½ uri popoldne v prostorih „Slovenske čitalnice“ (via S. Francesco št. 2). Dnevni red: 1. Nagovor prvomestnice. 2. Poročilo tajništva o delovanju podružnice l. 1891. 3. Poročilo blagajništva o denarnem stanju. 4. Posamični predlogi in želje. 5. Volitev novega načelnštva. Čestite družabnice vabi, da se vdeležite tega važnega zbora, Odbor.

Za podružnico sv. Cirila Metoda na Greti nabralo se je pri prvi odborovi seji „Obrtnijskega društva“ v Barkovljah 1 gld. 50 kr. — posnemanja vredno. V Bazovici nabrali 3 gld. praznuje 25letnico imendana „našega Toneta na Opčinah“.

„Tržaški Sokol“ vabi na Sokolov večer, kateri bo dne 1. februarja 1892 v dvorani Mally (Via Torrente, št. 16). Razpored: 1. Proste vaje z ročkami, izvršujejo dečki. 2. Početne vaje na bradlji, izvršujejo dečki. 3. Proste vaje železnimi palicami, izvršujejo telovadci „Sokola“. 4. Početne vaje na bradlji in druge vaje, izvršujejo predtelovadci „Sokola“. 5. Egiptsko borenje, izvršujeta gg. Lj. N. in I. U. 6. Borenje z mečem, izvršujeta Lj. N. in A. S. 7. Ples. Začetek ob 8 uri. Ustopnina za člane 30 nov., za nečlane 50 nov., za družine 1 gld.

„Pevsko in bralno društvo na Opčinah“ priredi v nedeljo dne 31. januarja ob 8. uri zvečer plesni venček svojim članom.

Veselica društva „Hajdrih“ na Proseku, vršivša se pretečeno nedeljo, privabila je obilo občinstva; tudi mestni Slovenci bili so zastopani primerno, kar konstatujemo zadovoljstvom. Program je bil izbran finim ukosom — kar je že tako navada na Proseku — in se je vršila točka za točko v popolno zadovoljnost občinstva. Pevske točke proizvajal je društveni zbor precizno, a osobito je ugajala skladba „Radostno potovanje.“ V dvospetu „Tri narodne pesni hrvaške,“ spremljanem po tamburaškemu zboru, odlikovala sta se poznana izborna pevca Slavik in K. Komadta morali so ponavljati. Priznati pa moramo brez ovinkov, da nas je tamošnji razmerno mnogoštevilni tamburaški zbor kar presenetil: njega napredek nam je dokaz, koliko premore vztrajnost in navdušenje za stvar. Igra „Zakonske Nadloge,“ ki se je igrala lepo in gladko, zabujala je dokaj smeja, na čemur gre zasluga vsem sodelujočim: gospema Čok Ivani in Gorup Srečki ter gg. And. Čoku in Edvardu Slaviku. Mej posamičnimi točkami aviral je

vojaški orkester. Po „besedi“ vrtela se je mladina v dvorani, a oni, ki se ne klanjajo radi boginji Terpsihori, kratkočasili so se po svoje v stranskih prostorih.

Bleiweisova slavnost. Akademsko društvo „Slovenija“ na Dunaji priredi dne 8. februarja slavnost v spomin Doru. Janezu Bleiweisu. Najprvo je koncert s prijaznim sodelovanjem gosp. opernega peva Jos. Tertnika, mešanega zbora sl. „Slovenskega pevskega društva“ pod vodstvom pevovodje g. A. A. Buchta in tamburaškega zbora al. hrvaškega akad. društva Zvonimira. Zatem je ples, pri katerem avira godba F. Fahrbachova. Reditelj je plesni učitelj g. Ružička. Lokal: Hotel Goldenes Kreuz VI. Mariahilferstrasse 95. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Soarejna oprava. Prostovoljni doneski v korist „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju“ in v društvene namene se hvaležno sprejemajo.

Pogrebno društvo v Rojanu imelo je dne 24. t. m. svoj redni občni zbor, katerega se je vdeležilo precejšnje število udov. Vlado je zastopal o. kr. policijski svetovalec g. Vidic. Pri nagovoru predsednika g. J. Katalana, ki je naglašal pomen in potrebno pogrebnih društev v obče in rojanskega posebej in po prečitanem poročilu tajnika, poročal je blagajnik o društvenem gmotnem stanju, iz katerega je razvideti, da je društvo v kratkem času svojega obstanka imelo preko 150 gld. dohodkov ter bo kmalu lahko uspešno jelo delovati. V novi odbor so bili soglasno izvoljeni: Katalan Josip, predsednik; Franjo Ferfolja, tajnik; Piščane Anton, blagajnik; J. Piščanec, A. Piščanec, Katalan J. Ferluga Jakob, odborniki; Piščane A. Piščane Val., Piščane Mat. pregledovalci računov. Z ozirom na dober namen društva, koje priteče na pomoč svojim udom v največji potrebi, bilo bi želeti, da se tudi Rojančanje oprimejo svojega domačega društva ter k njemu obilno pristopajo.

Iz Dekani se nam piše: Veselica, koje je tukajšnja Čitalnica razglasila za dne 24. januarja, preločila se je radi posebnega sadržka na dan 31. januarja t. l. s sledečim razporedom: 1. Godba: Naprej — Jenko. 2. Predsednikov pozdrav. 3. Godba: (Cesarska himna). 4. Petje: Istreka koračnica (Brajša). 5. Prizor in duet iz op. Il Trovatore — (Verdi). 6. Šaljivi prizor. 7. Godba: Koračnica Arciduca Alberto. 8. Petje: Kolo (Zaje). 9. Kavatina iz opere Emérico del M. o Mercadante. 10. Igra: Brati ne zna. 11. Godba: Valček iz motivov opere „Jone“ Enrika Petrella. 12. Petje: Predobri Bože (Brajša). 13. Godba: Avstrijska koračnica. 14. Srečkanje na 5. dobitkov. Potem ples do 8. ure. Od 8. ure do 9. počitek; po 9. uri zopet ples. Pričetek ob 4. zvečer. Ustopnina za neude k besedi 20 kr., k plesu 40 kr. Ustopnina za ude polovico. — K obilni udeležbi uljudno vabi Odbor.

Iz Padeža prejeli smo nastopno pritožbo: Dne 25. novembra pogorel je mlin Gašperja Malenčikarja v Padežu, h. št. 17. Zavarovan je bil pri banki „Dunav.“ Stric pogorelega, Matija Vojvoda iz Padeža, napravil je prošnjo do banke, da bi dovolila kako podporo gasilec iz vasi Kozjana in Padež-Ostrovica. In res je banka ugodila prošnji tej ter doposlala svoto 25 gld. Denar pa je županstvo materijsko razdelilo skoro mej same take „gasilce,“ ki niso nič gasili in celó mej take, ki niso bili niti navzoči pri požaru. (Sledi 20 podpisov.)

Vabilo k veselici, koje priredi „Bralno društvo na Št. Viškigori“ dne 2. februarja t. l. v svojih prostorih (v hiši g. Jožefa Krivec-a, Poljak-a), s sledečim sporedom: 1. „Pozdrav,“ možki zbor. Ig. Hladnik. 2. Govor. 3. „Potoki tecite“, meš. zbor. I. Laharnar. 4. Deklamacija: „Župan.“ 5. „Naprej Slovan“, mož. zbor. S. Laharnar. 6. „Sveta noč“, žen. zbor. 7. Igra: „Bob iz Kranja.“ 8. „Brambovska“, mož. zbor. P. A. Hribar. 9. Srečkanje. — Začetek

ob 6. uri zvečer. — Vstopnina 10 kr. — K obilni udeležbi uljudno vabi Odbor.

Za banko „Slavija“ — kakor smo že poročali — posluje po Trstu in okolici nje potovalni uradnik g. Vatroslav Holz. Ker je banka „Slavija“ jedina slovanska zavarovalnica v Avstriji, katera pospešuje naša narodna podjetja z gmotnimi podporami, dolžnost nam je, da tudi mi podpiramo njo, v zmislu gésla: „Svoji k svojim!“ Prav iskreno priporočamo torej vsem zavednim rodoljubom imenovane nje zastopnika, kateri na svojem službenem potovanji zajedno — opisuje naše pokrajine in narodne običaje naše.

Gospodarske in trgovinske stvari.

Belenje sočivja.

Belenju namen je, dati zelenim delom rastlinam z odstranjenjem svetlobe neko rumeno-belo barvo ter je tako omehčati in napraviti, da so ukusnejše. Beli ali reže se navadno solata, endivja, radič, zelje, selena, kardi. To belenje se doseže s tem, da se rastlinam na razne načine odvzame svetloba. V ta namen se zveže perje tesno vkupe, tako, da ne more svetloba do notranjih delov, ali se pokrije vsa rastlina s zemljo ali s posebnimi lonci, tako, da je zraku zabranjen uhod do njih. Pri belenju treba ozir jemati na sledeče okolnosti: sočivje, ki se nameruje obledeti, mora biti tako staro, da je užitno; ne sme biti torej prestaro, kajti lesnati deli pri sočivju ostanejo potem sicer blede ali trdi in ne užitni. — Tudi ne smejo rastline, koje se vežejo, biti mokre, kajti sicer bi v njih začelo gnjiti, koje gnjitje bi tembolj pospeševala okolnost, ker v notranjosti ni zraka, ki bi mokroto posušil. Sočivje ne sme predlogo ostati zvezano, kajti zamre. Zadostuje dvanajst do štirinajst dni.

Pevcem

„Slovenskega pevskega društva“ se naznanja, da bo v soboto dne 30. t. m. pevski večer v predvorani „Slovenske čitalnice.“ Začetek je ob 8½ uri. Vstop je dovoljen samo pevcem in podpornim članom. Odbor.

Listnica uredništva.
Gosp. dopisniku iz Materije: Za denašnje številko došlo prepozno. Prihodnjč.

Domači oglasi.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštno tiskance. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenje grobnih spomenikov. Cl.

Ivan Prelog priporoča svoji trgovini v Via del Bosco št. 2, (uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera vecchia) in v ulici Molla a vento št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in vnanje pridelke. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“
Petra Muscheka, v ulici Sorgente (blizu tehtnice Rosada) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosišča neverjetno v ceno. Cl.

Gostilna „Štoka“, staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Cl.

Andrej Kalan, čevljar v ulici Caserma, priporoča se najtopleje slovenskemu občinstvu. Najolegantnejše ter solidno delo in točna postrežba. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Tiskarna „Dolenc“ (narodni zavod v Trstu), Piazza della Caserma št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska dela po ugodnih cenah. Cl.

Gostilna „Alla Croce di Malta“ Via Valdirivo št. 19 (poleg Piazza della Zonta) priporoča se najtopleje tržaškimi Slovincem in na deželi. Toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Za obilen obisk prosti gostilničar Ivan Širca. Cl.

Gostilna Antona Mauriča Via Chiozza št. 25, blizu gledališča „Politeama“ je v predpustni dobi odprta ob vesellicah do pozno v noč. Priporoča se slavnemu občinstvu za obilen obisk. Izvrstno vino, posebno dobra kuhinja. 10-6

Anton Lampe, naslednik Jakob Hočevanja, Via Barriera vecchia št. 17 pekovski mojster, priporoča kruh vseh vrst, moko, riža, sočivje, fino moravsko maslo itd. Cl.

Ivan Umek, čevljarški mojster, Via Romanova št. 6, priporoča se slavnemu občinstvu v vsa v njega stroko spadajoča dela. — Solidno delo, — hitra postrežba — nizke cene. 60-5

Anton Vrabec, trgovina z steklovino, lončenino in lesenino itd. v ulici Via Canale (prva prodajalnica poleg „Ponte rosso“) se priporoča tržaškimi in vnanjim Slovincem. Cl.

Vekoslav Moder, pekovski mojster „Piazza Caserma“, se priporoča slav. občinstvu. — Prodaja vseh vrst kruha, slaščic, čokolade, itd. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz št. Petra na Notranjskem (Via Campanile v hiši Jakoba Brunnerja št. 3 (Piazza Ponterosso)). Po dvakrat na dan frišno opremo mleko po 12 kr. liter neposredno iz št. Petra, sveža (frišana) smetana. Na zahtevanje posneto mleko po 4 kr. liter, toda le v mesečni najmanj 25 litrov. Cl.

Ivan Kanobel, nasproti veliki veži, niso, priporoča svojo zalogo z mnogovrstnim jedilnim in drugim blagom; razpošilja tudi na debelo v množinah od 5 kil. naprej po najnižji ceni.

Anton Šenka Via Barriera vecchia št. 19, III. nadstropje, izdeluje moške obleke po najnovejšem kroji. V njega delalnice vsprejemajo se tudi naročila na raznovrstno moško in žensko perilo, koje se izdeluje lično in po najugodnejših cenah. Cl.

Slovenka! popolnoma zmožna slovenskega, nemškega in italijanskega jezika v govoru in pisavi, v govoru tudi francoskega, ki je teoretično popolnoma izveščana v poštnih in brzojavnih poslih, želi brezplačno vstopiti pri kakšni pošti, združeni z brzojavnim uradom. Ponudbe je pošiljati pod naslovom: R. G. poste restante Pulj. 4-4

Dijurnist popolnoma vešč nemškemu in slovenskemu jeziku v govoru in pisavi ter ima izvrstno leško čitljivo pisavo, vsprejme se takoj v neki Graški pisarni. Nadaljni pogoji so: Razumen ročen delavec, nemadeževano življenje, prost vojaščine in brez dolgov, neoženjen, popolnoma zdrav. V slučaju, da je dotičnik posebno poraben in da se usozorno vede, more se nadejati stalnega nameščenja s pravico do penzije. Prošnje v nemškem in slovenskem jeziku se spričevali vred je doposlati: „O. J. L. 1871“, Graz, postlagernd. 4-4

Marija vdov. Juliany V TRSTU razpošiljalnica v poštnih zavetkih po 5 kil. priporoča se sl. občinstvu zagotavljač odpošiljati izbrano blago, kakor pomaranče, limone, mandarine, fige (smokve), suho grozdje in vsakovrstno suho sadje iz iztoka, kavo čaj, delikatese itd. kakor tudi listje iz lovorja „thuja“ itd. — Vse 18-2 po najnižjih dnevnih cenah.

Nič več kašlja! Balzamski pectoralski prah ozdravi vsak kašelj, plućni in bronhijalni katar, Dobiva se v odlikovani lekarni PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg kašlja volja 30 novč. 4-100

V zalogi vina dedičev **STEFANA JURISEVIČA V MILJAH** dobiti je dobra bela in črna istrska vina, potem refošk in muškatelec v steklenicah in sodih. 2-3

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštne 24-2 franko!

Prečastiti duhovščini se vljudno podpisani priporočam za napravo crkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine, kot: Monštranc, keliho, ciborije, svetilnic, svečnikov, itd. itd. po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim. Na željo pošljem ilustrovane cenike franko.

Teodor Slabanja srebar V GORICI (Görz). Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštne franko!

TRZASKA HRANILNICA Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od 50 noč. do vsacega zneska vsak dan v tednu razun praznikov, in to od 9-12 ure opoldne. Ob nedeljah pa od 10-12 ure dop. Obresti na knjižice. 3%
Plačuje vsak dan od 9-12 ure opoldne. Zneske do 100 gld. precej, zneske preko 100 do 1000 gld. mora se odpovaliti 3 dni, zneske preko 1000 gld. pa 5 dni prej.
Ekomptuje menjice domicilirane na tržaškem trgu po 4%
Posojuje na državne papirje avstro-ogrske do 1000 gld. po 5%
Višje zneske od 1000 do 5000 gld. v večje svote po 4 1/2%
Daje denar proti vknjiženju na posvetva v Trstu. Obresti po dogovoru. TRST, 9. januarja 1892 2-24

FILIJALKA c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu. Novci za vplačila.
V vredn. papirjih na 4-dnevni odkaz 3%
8- 3 1/2%
30- 3 3/4%
V napoleonih na 30-dnevni odkaz 2%
3- mesečni 2 1/2%
6- 2 1/2%
Vrednostnim papirjem, glasečim na napoleone, kateri se nahajajo v okrogu, pripozna se nove borska tarifa na temelju odpovedi od 15 septembra, 19. septembra in 11. oktobra.
Okrožni oddel. V vredn. papirjih 2 1/2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Građec, Hermanstadt, Inmost, Celovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, — brez troškova.
Kupnja in prodaja vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov pri odbitku 1% provizije.
Predujmi Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodb.
Na vrednostni obresti po pogodb.
Uložki v pohrano. Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodb.
Trst, 11. septembra 1891. 1-24

AVGUST BRUNNER TRST Via Conti številka 6 a.
Tovarna strojev in železolivnica
Avgusta Brunner-ja prevzame vsa vsem spadajoča dela kakor: STROJE, PRESE, SESALKE, ŽELEZNA OMREŽJA, STOLPE, CEVI, vočja in manja POPRAVLJANJA.
Die Maschinen-Fabrik und Eisengießerei von August Brunner übernimmt alle einschlägigen Arbeiten als: MASCHINEN, PRESSEN, PUMPFEN, GITTER, SAULEN, R. HREN, grössere und kleinere REPARATUREN.
Telefon št. 291. 2-24

DROGERIJA na veliko i malo **G. B. ANGELI** 6-4 TRST Piazza della Legna br. 1. sa odlikovanom tvornicom kista i velikim shladisčem boja na ulje vlastite priprave. Okvire engleske, francuske, nje mačke itd. itd. Osim toga velik izbor **MINERALNIH VODA** dobavljenih ravno iz vrela zajamčene svieže, kano i:

Grana bol kašalj, hreputavica, promuklost, nazeb, zadavica, rora, zapala ustijuh itd. mogu se u kratko vrieme izliečiti rabljenjem **NADARENIH** 1-8

Prendinijevih sladkišah (PASTIGLIE PRENDINI) što jih gotovi Prendini, lučbar i ljekarnar u Trstu Veoma pomažu učiteljem, propovjednikom itd. Prebdenih kašljnih noćih, navadne jutranje hreputavice i grlenih zapalah nestaje kao za čudo nimanjem ovih sladkišah.
Opaska. Valja se paziti od varalica, koji je ponacinjaju. Zato treba uvijek zahtjevati Prendinijeve sladkiše (Pastiglie Prendini) te gledati, da bude na omotu kutijice (skatule) moj podpis. Svaki komad tih sladkišah ima tiskanuto na jednoj strani „Pastiglie“, na drugoj „Prendini“.
Cena 30 nč. kutijici zajedno sa nuputkom. Prodaju se u Prendinijevoj ljekarni u Trstu (Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnijih ljekarnah sviata. 16-52

Naznanilo! Podpisani čuti se dolžan javiti, da kakor prejšnja, tako se tudi letos v Bosni Hercegovini proti aredu februarja začno dela pri Zelenih cestah, ki se bodo najbolj razvila v mesecu mahu. Da bi delalci, ki so tja dol namenjeni, ne zgubljali v Trstu časa (čakajoči odhod parnikov trošeč denar po nepotrebnosti, zakaj hrana in stanovanje sta draga) vsotam si naznanjati, da bodo brzi Lloydovi parniki ki plujejo mej Trstom-Motkovičem, v 36 urah i danas na prej odhajali vsako nedeljo in četrtek ob 7 urah zjutraj.
Zatoga delj bodo morali rečeni delalci biti v Trstu že v soboto al sredo zvečer. Da bi pa isti ne imeli nikacih situosti; da si pri-skrbe vozni list dan njihovem prihodu, podpisana Agencija je odredila in do očila vse svoje podreence, da se snidejo na kolodvoru ter spremijo prišlece isti večer, da si vkupijo vozni list. — Imajoč spominana agencija svojo pisarno blizu pomola od koder odhaja parnik, delalci bodo lahko v njej shranili svojo potno prtljago in drugo jutro ob 6 uri zopet vzeli, da odidejo na parnik. Vozni listi se bodo oddajali po znižani ceni.

Carlo Pirelli mejnarodni agent in spediteur TRST in REKA. Opomba. Kdor se obrne do predurjenecv naše agencije, zadostuje, da povpraša vsako uniformovano osebo, katera mu bude povedala.

Veliko zalogo moke in otrob na veliko priporoča tvrdka **IVAN H. POHLY V TRSTU** Via Coroneo št. 9. 10-11

Riunione Adriatica di Sicurtà 24-2 v Trstu. Zavaruje proti požarom, provozu po suhem, rekah in na morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah. Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1890. Glavnica društva gld. 4.000.000—
Pvemijna rezerva zavarovanja na življenje 10.754.806 91
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju 1.612.910 22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju 33.594.10
Rezerva zavarovanja proti toči 200 000—
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (A) 163.786 21
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (B) 137.573 85
Rezerva specijalnih dobičkov zavarovanja na življenje 250.000—
Občna rezerva dobičkov 1.127.605 98
Urad ravnateljstva: Via Valdirivo, br. 3 (v lastnej hiši)

Vinski ekstrakt. Za trenutno napravo izvrstnega zdravega vina, kojega ni moči razločiti od pravoga naravnega, priporočam to že skušano specialiteto. Cena 2 kil. (ki zadostujeta za 100 litrov vina) 5 gld. 50 kr. Recept priloži se gratis. Jamčim najbolji vseh in zdrav izdelek.
Spirita prihrani, kdor uporablja mojo nenadkriljivo esenco za ojačevanje žganih pijač; ta esenca podeli pijačem prijeten, resek okus in se dobiva le pri meni. Cena 3 gold. 50 kr. za kilo (za 600-1000 litrov) vstavi pouk o uporabljanju. Razun teh specialitet ponujam vsakovrstne esence za izdelovanje ruma, konjaka, finih likerov itd. najboljše in nenadkriljive kakovosti. Recept prilagoje se gratis. Cenik franko.
Karl Filip Pollak, Essenzen-Specialitäten-Fabrik in PRAG. 15-50 Iščejo se solidni zastopniki.

Velika praška loterija Zadnji mesec **Glavni dobitok** 100.000 GOLDINARJEV Srečke po 1 gold. priporočajo J. Bolafio, M. Nigris, I. Neumann.